

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ З УРАХУВАННЯМ СПЕЦИФІКИ КОНТРОЛЮ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

ЄВДОКІМЕНКО Сергій Анатолійович - д.ю.н., доцент кафедри кримінального права, криминології, цивільного та господарського права Вищого навчального закладу «Національна академія управління»

**ORCID: 0000-0003-4700-9777
DOI 10.32782/EP.2022.3.28**

В статті досліджено значення та особливості державного контролю за забезпеченням громадської безпеки в Україні. Надано характеристику поняттю «державного контролю», а також проаналізовано думки вчених стосовно бачення його змісту. Виділено основні питання, що виникають при державному контролі за діяльністю суб'єктів забезпечення громадської безпеки та надано пропозиції щодо їх вирішення. Запропоновано виділити основні напрямки державного контролю. Встановлено головні завдання державного контролю у сфері забезпечення громадської безпеки. Розкрито сутність відомчого контролю, а також наголошено на важливості його використання при забезпеченні громадської безпеки. Зазначено, що відомчий контроль є обов'язковим у сфері забезпечення громадської безпеки, адже діяльність державних органів і організацій пов'язана із обмеженням прав і свобод людини і громадянина, що повинно здійснюватися лише в рамках закону, а контроль за забезпеченням законності має бути якомога ретельнішим. Приділяється увага контролю за забезпеченням громадської безпеки місцевою владою та органами місцевого самоврядування. Констатовано відсутність чіткого механізму здійснення функції контролю із забезпечення громадської безпеки в нормативно-правових актах. Наголошено на специфіці державного контролю у сфері забезпечення громадської безпеки в умовах воєнного стану. Встановлено зміни у повноваженнях деяких суб'єктів забезпечення громадської безпеки, в

тому числі Національної поліції України під час дії воєнного стану.

Ключові слова: громадська безпека, громадський порядок, державний контроль, відомчий контроль, війна, воєнний стан, органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, правоохоронні органи, суб'єкти забезпечення громадської безпеки, державні органи.

Постановка проблеми

Основним завдання державного контролю у сфері забезпечення громадської безпеки є нагляд і спрямування діяльності суб'єктів забезпечення громадської безпеки з метою недопущення порушень прав та свобод людини і громадянина, якісного виконання покладених на них обов'язків, а також забезпечення безпеки зазначених суб'єктів. Державний контроль у вказаній сфері дозволяє не лише оптимізувати, покращити діяльність суб'єктів забезпечення громадської безпеки, а є запорукою їх безпеки безпосередньо. Проте існує тенденція до послаблення заходів державного контролю у зв'язку із демократичними перетвореннями та процесами євроінтеграції України, що викликає протиріччя у науковців та практиків вказаної сфери діяльності. Повноваження значної кількості суб'єктів забезпечення громадської безпеки змінено та розширено, внесено зміни і до врегулювання державного контролю за їх діяльністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питанням забезпечення громадської безпеки, в тому числі контролю за діяльністю суб'єктів його забезпечення присвячення наукові праці О. М. Бандурки, Ю. П. Битяка, А. Т. Комзюка, С. М. Гусарова, В. Г. Фатхутдінова, а також інших вітчизняних учених. Колпаков В. К. надав характеристику відомчому контролю, як різновиду державного контролю. Гончаренко Г. А. розробив систему суб'єктів державного контролю над сектором безпеки, надав власне бачення поняттю «державного контролю». Андрійко О. Ф. дослідив організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади. Василенко Я. М. виділив сутність та особливості відомчого контролю як одного з засобів забезпечення законності у сфері судочинства. Фаринник В. І. запропонував власне бачення методів відомчого контролю під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Невирішені раніше частини загальної проблеми

Здійснено чимало законодавчих змін у сфері забезпечення громадської безпеки в Україні, проте чіткого механізму здійснення функції контролю із забезпечення громадської безпеки в жодному нормативно-правовому акті немає. Державний контроль виступає запорукою дотримання прав і свобод людини та громадянина, проте високий рівень корумпованості державної влади, недостатній розвиток соціально-економічної сфери держави, недоброчесне ставлення деяких посадових осіб державних органів та організацій до виконуваних ними обов'язків створюють перешкоди для здійснення якісного і неупередженого державного контролю. Вважаємо, що у вказаному напрямку існує чимало недоліків, теоретичних і практичних питань, які потребують з'ясування, на що і направлене дане дослідження.

Таким чином **метою дослідження** є з'ясування основних теоретичних і практичних питань, що виникають при здійсненні державного контролю за забезпеченням громадської безпеки.

Виклад основного матеріалу

Для дослідження практичних і теоретичних питань державного контролю у сфері забезпечення громадської безпеки необхідно розглянути думки сучасних учених щодо визначення і розуміння самого поняття «державного контролю». О. Ф. Андрійко встановив, що державний контроль – це діяльність державних органів, яка полягає у спостереженні, аналізі й перевірці об'єктів контролю і спрямована на запобігання, виявлення й припинення дій, що суперечать установленим державою нормам, правилам і стандартам [1, с. 30]. Шевчук О. М. виділяє чотири наукові підходи в з'ясуванні змісту державного контролю. Так, перший напрямок, в якому автор вказує, що вчені розуміють державний контроль як функцію державного управління, або (у більш широкому розумінні) як функції держави. Другий – в якому дослідники державний контроль розглядають із процесуальної точки зору – як стадію управлінського процесу. Третій – науковці вказують, що державний контроль є засобом забезпечення законності шляхом перевірки дотримання норм законодавства, забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина. Четвертий підхід щодо розуміння державного контролю як діяльності органів, що мають державно-владні повноваження 2, с. 26-28]. Погоджуємось із думкою В. Б. Авер'янова, якій зазначив, що роль держави у суспільстві безпосередньо визначає сутність і призначення контролю. Основною метою останнього є підвищення ефективності державного управління шляхом аналізу, перевірки й спрямування діяльності суб'єктів управління відповідно до їх завдань і встановлених приписів. Підхід, що застосовувався у минулому і був основним при здійсненні контрольної діяльності – виявлення й покарання за допомогою контролю, – має поступитися місцем контролю спрямовуючому, його проведення надасть можливість отримувати через зворотний зв'язок інформацію, на підставі якої можна робити висновки (припущення) стосовно стану чи ситуації, що виникли внаслідок виконання управлінських функцій чи поставлених за-

вданий, приймати рішення, відстежувати й скеровувати ситуацію. Реагування держави й органів на вчинене правопорушення у вигляді відповідальності чи «карального впливу» не дає підстав відносити останні до основних, профілюючих повноважень цих органів [3, с. 430 – 431].

Гончаренко Г. А. надав характеристику державному контролю над сектором безпеки і зазначив, що його сутність полягає у: (1) спостереженні за діяльністю відповідного підконтрольного об'єкта сектору безпеки; (2) отриманні об'єктивної і достовірної інформації про стан законності та дисципліни з питань діяльності органів сектору безпеки; (3) застосуванні та використанні заходів по запобіганню й усуненню порушень законності та дисципліни в діяльності суб'єктів сектору безпеки; (4) виявленні причин та умов, що сприяють порушенню законодавства з питань управління сектору безпеки; (5) вжитті заходів щодо залучення до відповідальності осіб, винних у порушенні законності та дисципліни у діяльності суб'єктів сектору безпеки. Вчений встановив, що суб'єкти державного контролю над сектором безпеки – це система державних органів (посадових осіб) у сфері управління сектору безпеки, що наділені державно-владними повноваженнями, які здійснюють контрольні дії, в певній послідовності та в межах їх компетенції, відповідно до норм правових актів з питань організації сектору безпеки, із метою забезпечення національної безпеки та захисту національних інтересів держави [4, с. 211].

Державний контроль за забезпеченням громадської безпеки може поділяється на декілька рівнів: 1. контроль Президента України, який є головнокомандувачем Збройних сил України, забезпечуючи при цьому національну безпеку держави, здійснює контроль над сектором безпеки як безпосередньо, так і через очолювану ним Раду національної безпеки і оборони України та створювані ним у разі необхідності консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби [5]; 2. контроль, що забезпечує Верховна Рада України, яка відповідно до Закону України «Про національну безпеку України» [5] (стаття 6) здійснює парламент-

ський контроль за сектором безпеки. Верховна Рада України створює комітети, які мають контрольні повноваження в секторі безпеки і може створювати тимчасові спеціальні комісії, тимчасові слідчі комісії. Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. При цьому, Кабінетом Міністрів України, Службою безпеки України, Управлінням державної охорони України подаються до Верховної Ради України щорічні письмові звіти про діяльність складових сектору безпеки (ст.6). Верховна Рада України може проводити парламентські слухання з питань національної безпеки, може офіційно запросити або вимагати присутності на пленарному засіданні Верховної Ради України для заслуховування посадових чи службових осіб органів сектору безпеки [5]. 3. Кабінет Міністрів України здійснює контроль за дотриманням законодавства та реалізацією державної політики у сфері національної безпеки, звітує з цих питань перед Президентом України і Верховною Радою України. Кабінет Міністрів України подає до Верховної Ради України щорічні письмові звіти про діяльність складових сектору безпеки (ст.6). Статтею 27 Закону України «Про національну безпеку України» встановлено, що Кабінет Міністрів України має повноваження щодо проведення комплексного огляду сектору безпеки і оборони та здійснює контроль за їх проведенням [5]. Кабінет Міністрів України забезпечує контроль за діяльністю Державної спеціальної служби транспорту, Національної поліції України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної міграційної служби України та інших органів виконавчої влади, які входять до сектору безпеки України. 5. Контроль на рівні місцевої виконавчої влади. 6. Судовий контроль. Відповідно до ч. 2 ст. 124 Конституції України, юрисдикція судів, тобто їх повноваження вирішувати спори про право та інші правові питання, поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі, і також як можливість здійснення контролю

судовою владою за виконавчою та законодавчою владою. Також ст. 124 Конституції України встановлено, що судочинство в Україні здійснюється Конституційним Судом України та судами загальної юрисдикції, в тому числі й спеціальними судами, які виконують відповідно й контрольні функції. Так, судовий контроль можуть здійснювати і суди загальної юрисдикції (у тому числі спеціалізовані адміністративні суди), і Конституційний Суд України на принципах законності, розумності й справедливості. 7. Відомчий контроль. Відмітимо, що існує такий вид контролю, як відомчий контроль законності у сфері судочинства – це система заходів та методів, направлених на аналіз та забезпечення чіткого дотримання органами правосуддя приписів Конституції та законодавства України при виконанні покладених на них функцій, який здійснюється в середині структури судочинства спеціально уповноваженими на його провадження органами. По суті, це контроль системи над системою [6, с. 166].

Практика показує, що відомчий контроль сприяє дотриманню прав і свобод людини і громадянина під час проведення заходів спрямованих на забезпечення громадської безпеки. Існує чимало протиріч щодо доцільності такого контролю в умовах розбудови демократичної держави. Деякі учені стверджують, що відомчий контроль є зайвим рівнем контролю та спричиняє розвиток бюрократії. Проте, вважаємо, що відомчий контроль є обов'язковим у сфері забезпечення громадської безпеки, адже діяльність державних органів і організацій пов'язана із обмеженням прав і свобод людини і громадянина, що повинно здійснюватися лише в рамках закону, а контроль за забезпеченням законності має бути якомога ретельнішим. Відомчий контроль дозволяє усунути помилки та прогалини в діяльності конкретних представників суб'єктів забезпечення громадської безпеки. Наприклад, в ході досудового розслідування здійснюється контроль керівника слідчого підрозділу за діяльністю підлеглих, впродовж якого вирішуються питання, що узгоджуються із таким керівником. Проте, питання узгодженості діяльності слідчого з

керівником органу досудового розслідування врегульовано тільки на неформальному рівні, та, як показує досвід, саме в таких підрозділах якість і продуктивність слідчої діяльності є набагато кращою порівняно з іншими підрозділами. Сьогодні в КПК відсутня норма, яка б визначала узгодження слідчим із керівником органу досудового розслідування прийняття важливих процесуальних рішень в ході розслідування кримінального провадження, у т. ч. порядок і необхідність застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Таку «взаємодію» слід розглядати не як тиск на слідчого під час прийняття ним рішень, а як надання практичної допомоги та дотримання законності, прав і свобод громадян. У зв'язку з цим, підтримуємо думки вчених щодо необхідності внесення доповнень до КПК, а саме: уповноважити керівників органу досудового розслідування погоджувати прийняття слідчим важливих процесуальних рішень щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження, які стосуються прав і законних інтересів інших осіб. Відомчий контроль повинен бути продуктивним і не містити зайвих вказівок та доручень, що дублюють, а інколи суперечать одна одній. Вказівки керівників органів і підрозділів необхідно надавати у вигляді чітких інструкцій зрозумілих для підлеглих, вони ні в якому разі не повинні ускладнювати діяльність підпорядкованих підрозділів та органів, а навпаки – сприяти роз'ясненню вимог законодавства, містити чіткі алгоритми дій, усувати неузгодженості між підрозділами та органами тощо [7, с. 229].

Стосовно контролю за забезпеченням громадської безпеки місцевою владою та органами місцевого самоврядування зазначимо, що децентралізація державної влади внесла корективи у даний напрямок діяльності, оскільки зазначені органи нині є в більшій мірі суб'єктами забезпечення безпеки і наділені широким колом повноважень у зазначеній сфері. Проте чіткого механізму здійснення функції контролю із забезпечення громадської безпеки в жодному нормативно-правовому акті немає. Вважаємо, що особливу увагу слід приділити контролю

за виконанням програм регіонального розвитку, оскільки такі програми і проекти, якщо не прямо спрямовані на забезпечення громадської безпеки, то опосередковано впливають на неї. З цього приводу Кроленко Д. Ю. [8, с. 198] зазначає, що організація та контроль виконання програм регіонального розвитку – це трудомісткий процес, що має відповідати як законодавчим нормам, так і економічним, технічним, соціальним законам тощо. До нього залучається значна кількість суб'єктів, які мають діяти згідно із запланованими у програмі заходами. Тому взаємозв'язок між стадією розробки проекту програми регіонального розвитку та організацією і контролем її виконання є надзвичайно тісним. Перше, на що слід звернути увагу при виконанні програм регіонального розвитку – це законодавче забезпечення тобто законність дій суб'єктів, на які покладено функції із забезпечення реалізації такої програми. Не зважаючи на наявність значної кількості законодавчих актів, що регулюють сферу регіонального розвитку, відсутній системний підхід до співвідношення нормативно-правового забезпечення як регіональних, так і державних стратегій розвитку. Упорядковуючи законодавство слід встановити ієрархію нормативно-правових актів даної сфери, визначити алгоритм дій центральних органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, місцевих державних адміністрацій у ході виконання програм регіонального розвитку, в тому числі межі відповідальності за невиконання чи неналежне виконання таких програм, із чіткими посиланнями на умови за яких наступає конкретний вид відповідальності. Особливу увагу в системі регіонального управління варто приділити виконанню програм соціально-економічного розвитку. Вказане питання регулюється Законом України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [9], [10].

Через війну Російської Федерації проти України діяльність сектора безпеки вийшла на перший план та зазнала чималих змін, які стосуються як законодавчого забезпечення, так і практики. Тому і державний контроль

у сфері забезпечення громадської безпеки має свої особливості. Набрал чинності Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України» від 23 грудня 2022 року «Про проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту» від 23 грудня 2022 р. № 883/2022 [11]. Законом України «Про правовий режим воєнного стану» [12] встановлено, що воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень. Статтею 4 вказаного Закону передбачено, що на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи - військові адміністрації. У районі, області військові адміністрації утворюються у разі нескликання сесії відповідно районної, обласної ради у встановлені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» строки або припинення їх повноважень згідно із законом, або для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку. У разі прийняття рішення про утворення районних, обласних військових адміністрацій їх статусу набувають відповідно районні, обласні державні адміністрації, а голови районних, обласних державних

адміністрацій набувають статусу начальників відповідних військових адміністрацій. Спрямування, координацію та контроль за діяльністю обласних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, здійснення заходів правового режиму воєнного стану здійснює Генеральний штаб Збройних Сил України, а з інших питань - Кабінет Міністрів України у межах своїх повноважень. Спрямування, координацію та контроль за діяльністю районних військових адміністрацій з питань забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, здійснення заходів правового режиму воєнного стану здійснює Генеральний штаб Збройних Сил України, обласні військові адміністрації (у разі їх утворення), а з інших питань - Кабінет Міністрів України, обласні державні адміністрації у межах своїх повноважень.

Права та повноваження правоохоронних органів у зв'язку із запровадженням воєнного стану зазнали змін. До статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» [13] додано найбільше змін, як результат – коло повноважень поліцейських значно розширилося. Крім того, Закон України «Про Національну поліцію» доповнено ст. 901, згідно з якою під час дії воєнного стану громадський контроль за діяльністю поліції не здійснюється. Тобто під час воєнного стану не може бути річного звіту про діяльність поліції; прийняття резолюції недовіри керівникам поліції; зустрічей з органами місцевого самоврядування та населенням; залучення громадськості до розгляду скарг на дії чи бездіяльність поліцейських. Таким чином наразі контроль за діяльністю поліції здійснюється лише на державному і відомчому рівні.

Висновки

З вищевказаного зробимо висновок, що основним завданням державного контролю у сфері забезпечення громадської безпеки є нагляд і спрямування діяльності суб'єктів забезпечення громадської безпеки з метою недопущення порушень прав та свобод людини і громадянина, якісного виконання

покладених на них обов'язків, а також забезпечення безпеки зазначених суб'єктів. Державний контроль у вказаній сфері дозволяє не лише оптимізувати, покращити діяльність суб'єктів забезпечення громадської безпеки, а є запорукою їх безпеки безпосередньо. Наприклад, діяльність працівників правоохоронних органів переважно пов'язана із застосуванням спеціальних, технічних, транспортних засобів, вогнепальної зброї, тощо, які є об'єктами підвищеного ризику і небезпеки. Технічний стан, умови використання зазначених об'єктів повинно здійснюватися під жорстким державним контролем з урахуванням перевірки, як технічних показників відповідності і придатності до експлуатації, так і знань та навичок роботи працівників правоохоронних органів із такими об'єктами. Сфера забезпечення громадської безпеки досить широка, до неї задіяно чимало суб'єктів. Вся система забезпечення громадської безпеки потребує чіткого механізму контролю і нагляду, як з боку державних органів та організацій, так і з боку громадськості. Законодавче забезпечення державного контролю діяльністю усього сектору безпеки залишається недостатнім, що призводить до виникнення великої кількості питань на практиці. Під час дії воєнного стану повноваження деяких суб'єктів забезпечення громадської безпеки зазнають змін, тому і підхід до державного контролю за їх діяльністю також має свою специфіку.

Література

1. Андрійко О. Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері виконавчої влади: дис. ... д-ра юрид. наук: . К., 1999. 399 с.
2. Шевчук О. М. Правове регулювання у сфері контролю за обігом наркотиків: моногр. Х.: Право, 2017. – 424 с.
3. Виконавча влада і адміністративне право: моногр. за ред. В. Б. Авер'янова. К.: Вид. дім «Ін-Юре», 2002. 668 с.
4. Гончаренко Г. А. Система суб'єктів державного контролю над сектором безпеки: поняття та основні види / Г. А. Гончаренко // Юридичний науковий електронний журнал. – 2020. - № 3. – С. 209-213

5. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

6. Василенко Я. М. Сутність та особливості відомчого контролю як одного з засобів забезпечення законності у сфері судочинства / Я. М. Василенко // Вісник пенітенціарної асоціації України. – 2019. - № 3 (9). – С. 162-169

7. Фаринник В. І. Методи відомчого контролю під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження / В. І. Фаринник // Науковий вісник Ужгородського національного університету (Серія право). – 2016. - № 41 (Том 3). – С. 227-231

8. Кроленко, Д. Ю. Адміністративно-правове забезпечення управління проектами регіонального розвитку: дис. ... д-ра філос.: 081, 08 / Дмитро Юрійович Кроленко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2020. - 244 с.

9. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України 23 березня 2000 року № 1602-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

10. Супян В. Б. Американская экономика: новые реальности и приоритеты 21-го века : монографії. М. : Анкіл, 2001. 149 с.

11. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23 грудня 2022 року «Про проведення огляду громадської безпеки та цивільного захисту» : Указ Президента України від 23 грудня 2022 р. № 883/2022 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/883/2022#Text>

12. Про правовий режим воєнного стану: закон України від 12.05.2015 № 389-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/T150389>

13. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

Yevdokimenko Serhii Anatoliiovych

GENERAL CHARACTERISTICS AND PECULIARITIES OF STATE CONTROL IN THE FIELD OF ENSURING PUBLIC SAFETY CONSIDERING THE CONTROL'S SPECIFICS IN TERMS OF MARTIAL LAW

The author of the article has studied the importance and specific features of state control over public safety in Ukraine. The author has provided characteristics of the concept of “state control”, and has also analyzed the opinions of scholars concerning the vision of its content. The main issues that arise during the state control over the activities of the entities that ensure public safety have been distinguished; and suggestions for their solution have been provided. It has been offered to identify the main areas of state control. The basic objectives of state control in the field of ensuring public safety have been established. The essence of departmental control has been revealed; the author has also emphasized the importance of its use in ensuring public safety. It has been noted that departmental control is mandatory in the field of ensuring public safety, since the activities of state authorities and organizations are related to the restriction of human and civil rights and freedoms, which should be carried out only within the law, and control over guaranteeing rule of law should be as thorough as possible. Particular attention has been paid to the control over ensuring public safety by local authorities and local self-government agencies. It has been stated that regulatory legal acts have no clear mechanism for exercising the control function to ensure public safety. It has been emphasized that special attention should be paid to control over the implementation of regional development programs, since such programs and projects are indirectly affect public safety rather than directly aimed at ensuring public safety. The specificity of state control in the sphere of ensuring public safety in terms of the martial law has been emphasized. The author has established the changes in the powers of some public safety entities, including the National Police of Ukraine in terms of the martial law.

Key words: public safety, public order, state control, departmental control, war, martial law, self-government agencies, local state administrations, law enforcement agencies, entities that ensure public safety, state authorities.